

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY NOWINKA NA 2021 r.

ROZDZIAŁ 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii jest:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2019 r. poz. 2277 oraz Dz. U. z 2020 r. poz. 1492);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 poz. 218, 956);
4. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295, 567, 1493, 2112);

§ 2. Realizacja zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowinka finansowane będą ze środków finansowych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środków własnych gminy przeznaczonych na zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

§ 3. Realizatorami Programu będą:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
2. inne podmioty, którym zlecane są zadania Programu.

WPROWADZENIE

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), uzależnienie to psychiczny i fizyczny stan wynikający z interakcji między żywym organizmem a substancją chemiczną (do których należą: alkohol, narkotyki, nikotyna, leki), charakteryzujący się zmianami i innymi reakcjami takimi jak: konieczność przyjmowania danej substancji w sposób ciągły lub okresowy, w celu doświadczenia jej wpływu na psychikę lub by uniknąć objawów towarzyszących brakowi substancji. W języku potocznym termin „uzależnienie” jest stosowany głównie do osób, które nadużywają narkotyków, leków, alkoholu czy papierosów. W szerszym kontekście może odnosić się do wielu innych zachowań, np. gier hazardowych, seksu, oglądania telewizji, korzystania z telefonu czy Internetu, czyli tzw. uzależnień behawioralnych.

Narkomania to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychoaktywnych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie. Narkomania jest zwykle wynikiem wielorazowego zażywania środka uzależniającego, jedynie wyjątkowo, np. przy zażyciu kokainy czy heroiny rozwija się po jednorazowej dawce.

Podstawę działań w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii stanowi Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowinka.. Program ukierunkowany jest na zapobieganie występowania uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych, stanowiących zagrożenie dla zdrowia. Aby osiągnąć zamierzone cele, w tym ograniczyć eksperymentowanie i używanie substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej, konieczne jest wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmocnienie systemu wartości zdrowia,

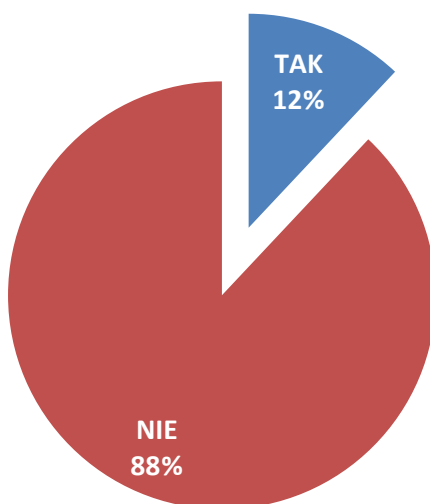
a także wyuczenie umiejętności psychospołecznych chroniących dzieci i młodzież szkolną przed używaniem narkotyków. W związku z rozpowszechnianiem używania substancji psychoaktywnych oraz zwiększeniem liczby osób uzależnionych, ważnym elementem jest dostępność do świadczeń leczniczych. Działania prowadzone w placówkach leczniczych i rehabilitacyjnych w znacznym stopniu przyczyniają się do ograniczenia szkód zdrowotnych. Dostępność do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej wpływa na zmniejszenie liczby osób używających szkodliwie substancje psychoaktywne. Osoby używające substancji psychoaktywnych oraz osoby uzależnione są szczególnie zagrożone wykluczeniem społecznym. Dlatego niezbędna jest realizacja programów edukacyjnych mających na celu zapobieganie używania substancji psychoaktywnych.

Diagnoza problemu

Aby sprawdzić, w jakim natężeniu problem ten występuje wśród dorosłych mieszkańców Gminy Nowinka, zadano kilka pytań o te substancje.

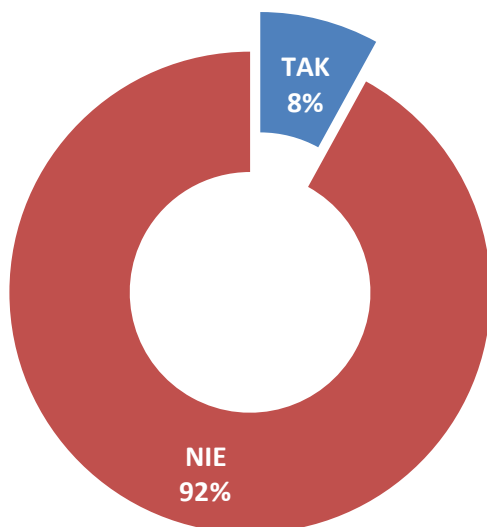
Problem narkotyków z perspektywy dorosłych mieszkańców

* 88% mieszkańców stwierdza, że nie wie, gdzie można nabyć narkotyki na terenie ich gminy, zaś 12% - przyznaje, że posiada taką wiedzę.

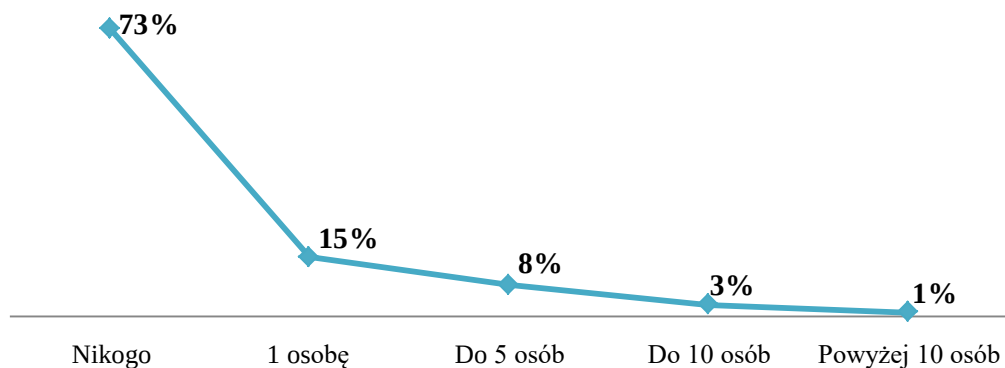
Wiedza mieszkańców o dostępności narkotyków na terenie gminy

* 8% mieszkańców przyznaje, że zażywało substancje uważane za narkotyki. 92% badanych uważa, że nigdy nie brało takich substancji.

Zażywanie narkotyków przez mieszkańców

Badania wykazują, że znikoma ilość osób badanych zna do 10 osób i powyżej 10 osób zażywających narkotyki – do 10 osób jest to: 3% badanych, a powyżej 10-ciu: 1%. Badanych, którzy nie znają nikogo kto by zażywał narkotyki jest 73% społeczeństwa i ten wynik jest najwyższy. To jednak nie znaczy, że problem zażywania i dostępności narkotyków nie występuje na terenie gminy, gdyż 8% społeczeństwa zna przynajmniej 5 takich osób, a 15% - jedną osobę.

Znajomość osób zażywających narkotyki

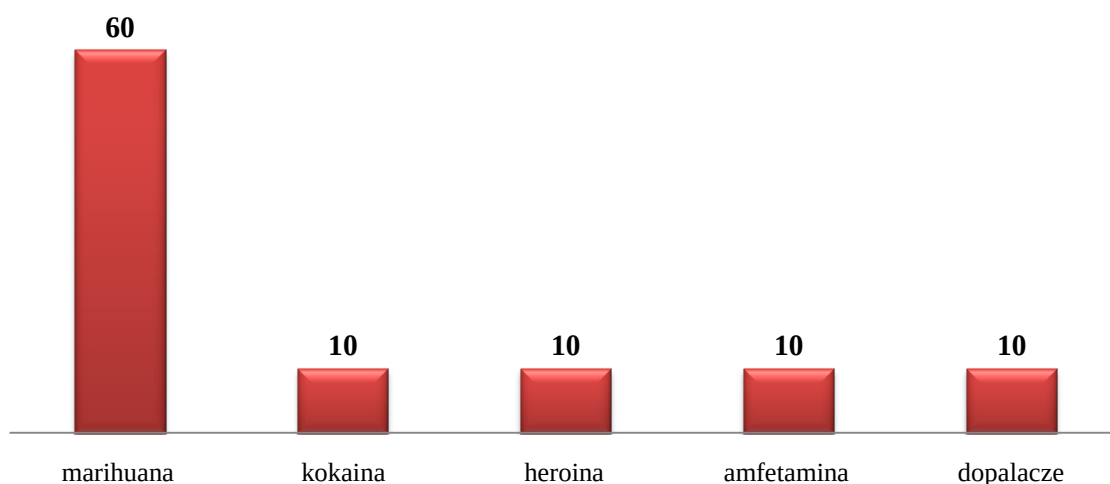
45% ankietowanych uważa, że nie wie, czy nabycie środków psychoaktywnych na terenie ich gminy jest łatwe czy trudne. 12% społeczeństwa przyznaje, że raczej łatwo je zdobyć i nie wymaga to specjalnego wysiłku. Natomiast 9% badanych uważa, że trudno je zdobyć i wymaga to dużo wysiłku. 23% - uznało, że narkotyki zdobyć jest raczej trudno, a 11%, że bardzo trudno.

Znajomość miejsc, gdzie można nabyć narkotyki

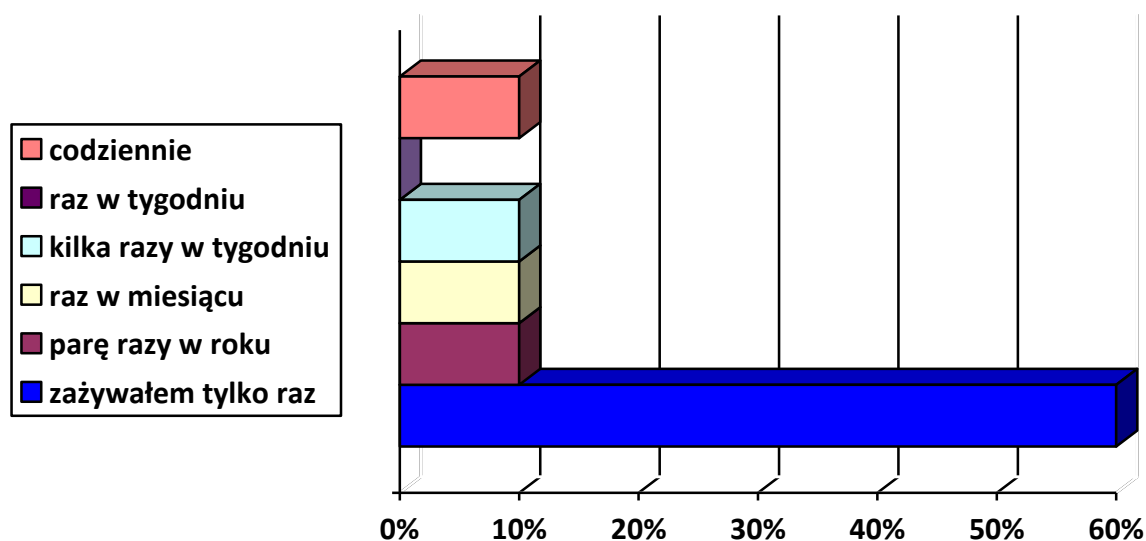
Problem zażywania substancji psychoaktywnych z perspektywy uczniów

Na podstawie deklaracji respondentów możemy zauważyć, że najpopularniejszą wśród ankietowanych osób zażywaną substancją okazała się marihuana – do jej zażywania przyznało się 60% uczniów, 10% do kokainy, 10% do heroiny, 10% do amfetaminy.

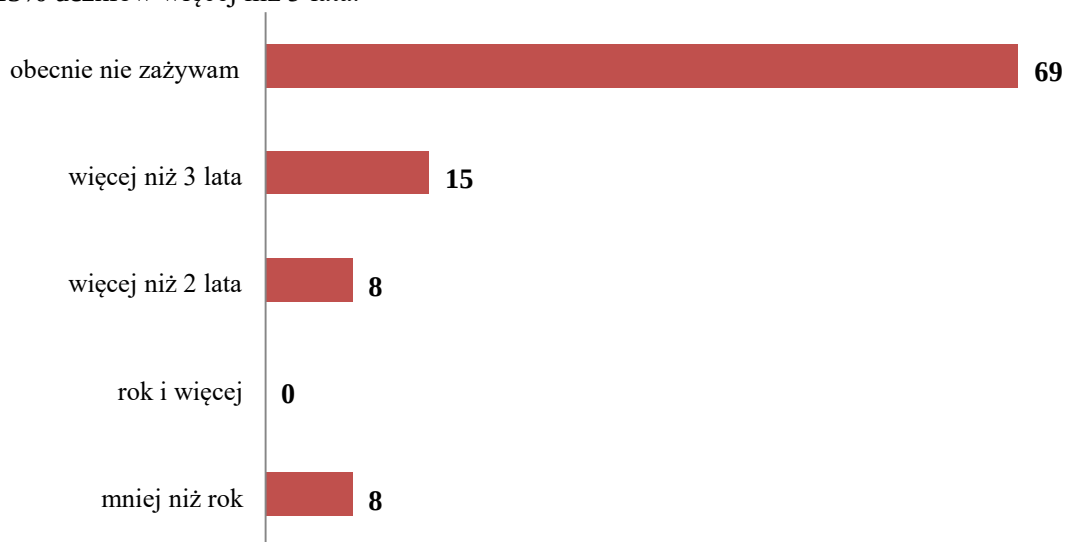
Narkotyki, jakie zażywali uczniowie

Zapytaliśmy uczniów o to, jak często zażywają narkotyki. Poniższy wykres prezentuje wyniki: codziennie zażywa je 10% uczniów, kilka razy w tygodniu również 10%, raz w miesiącu 10% badanych, również 10% badanych zażywa narkotyki parę razy w roku, a 60% deklaruje, że zażywało je tylko raz w życiu.

Częstotliwość zażywania narkotyków przez uczniów.

Podobnie jak przy alkoholu i papierosach zapytaliśmy uczniów od jak dawna zażywają narkotyki. 69% zadeklarowało, że obecnie ich nie zażywa, 8% robi to krócej niż rok, 8% więcej niż 2 lata, a 15% uczniów więcej niż 3 lata.

Czas, od jakiego uczniowie zażywają narkotyki

Ciekawi byliśmy również tego, jak trudno, według uczniów, jest kupić substancje psychoaktywne w ich gminie. Wyniki pokazuje poniższa tabela:

- Najtrudniej jest kupić narkotyki – tak zaznaczyło 30% uczniów
- Raczej trudno, nie warto się wysilać najczęściej uczniów zaznaczyła przy alkoholu – 7%
- Raczej trudno, ale jak się zna odpowiednie osoby to łatwo –najwięcej uczniów tak uważa przy papierosach – 23%
- Raczej łatwo, nie wymaga to szczególnej znajomości – również najczęściej odpowiedzi jest przy papierosach

Najwięcej jest jednak uczniów, którzy nie wiedzą jak trudno jest zdobyć alkohol (38%), papierosy (35%) i narkotyki – 50%.

	Bardzo trudno	Raczej trudno, nie warto się wysilać	Raczej trudno, ale jak się zna odpowiednie osoby to łatwo	Raczej łatwo, nie wymaga to szczególnej znajomości	łatwo, właściwie każdy może kupić	Nie wiem
ALKOHOL	19%	7%	19%	9%	7%	38%
PAPIEROSY	19%	6%	23%	10%	8%	35%
NARKOTYKI	30%	2%	10%	2%	6%	50%

Wnioski

* Biorąc pod uwagę to, że są uczniowie, którzy po substancje psychoaktywne sięgnęli już przed 13-tym rokiem życia zaleca się realizować działania o możliwie najszerszym spektrum, docierającym do wszystkich dzieci i młodzieży, w celu obniżenia liczby uczniów inicjujących we wczesnych latach picie alkoholu, np. profilaktyczne godziny wychowawcze.

* Zaleca się rozpowszechnianie wśród uczniów informacji na temat dostępnych form pomocy w przypadku posiadania w rodzinie osoby uzależnionej. Pomocne mogą okazać się również warsztaty psychologiczne – profilaktyczne polegające m.in. na pracy nad samooceną, budowaniem zaufania, ćwiczeniem różnego rodzaju umiejętności potrzebnych do funkcjonowania w grupie, gry i zabawy dające szansę na budowanie pozytywnego wizerunku samego siebie.

* Istotne są również realizacje szkoleń/warsztatów dla rodziców, aby objąć nimi jak największą grupę odbiorców, podczas których przekazywana będzie wiedza, na temat problemu picia napojów alkoholowych wśród nieletnich i możliwości zapobiegania takiej inicjacji. Rodzice powinni być szkoleni, z zakresu reagowania, w przypadku spożywania substancji psychoaktywnych przez ich dzieci. Warto skorzystać z przewodnika dostępnego online na stronie www.trzymajpion.pl.

* Wskazane jest stałe podnoszenie kompetencji nauczycieli i pedagogów szkolnych celem zwiększenia efektywności tych działań.

* Należy podejmować działania profilaktyczne na poziomie uniwersalnym wśród dzieci i młodzieży, przy wykorzystaniu programów rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA).

* Wskazane jest propagowanie zdrowego stylu życia.

ROZDZIAŁ 2

PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, i jest realizowane w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obejmującego :

§1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem następowało będzie poprzez:

1. umożliwienie podjęcia leczenia, rehabilitacji lub reintegracji osób uzależnionych poprzez dofinansowanie ze środków GOPS dojazdu do placówek zajmujących się tą problematyką;
2. rozpowszechnianie informacji teledoresowych o placówkach lub punktach zajmujących się problematyką narkomanii.

§2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej będzie wykonywane przez Urząd Gminy w Nowince.

§3. Koordynowanie działań dotyczących pomocy rodzinom, w których występują problemy narkomanii, nastąpi poprzez współpracę z Policją, GOPS, przedstawicielami ochrony zdrowia, szkołami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi realizującymi programy przeciwdziałania narkomanii.

§4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży będzie realizowane poprzez:

1. dofinansowanie programów profilaktycznych realizowanych w poszczególnych szkołach Gminy Nowinka;
2. finansowanie szkoleń dla pedagogów, nauczycieli, policjantów, pracowników socjalnych umożliwiających rozpoznawanie sygnałów wskazujących na zażywanie substancji uzależniających;
3. dofinansowanie szkoleń dla pedagogów i nauczycieli niezbędnych do realizacji profesjonalnych programów profilaktycznych na terenie szkół;
4. organizowanie lub dofinansowanie programów profilaktycznych, pogadanek informacyjno – edukacyjnych, koncertów i spektakli teatralnych dla uczniów, ich rodziców i nauczycieli;
5. zwiększenie wiedzy i świadomości społeczeństwa w zakresie problematyki narkomanii, metod przeciwdziałania i walki z nią – kampanie edukacyjne;
6. szkolenia dla członków GKRPA w Nowince w celu podnoszenia kwalifikacji;

7. zwiększenie zasobów bibliotek z terenu gminy o nowe pozycje książkowe oraz multimedialne o tematyce związanej z profilaktyką, uzależnieniami, pomocy rodzinom i podjęcie działań w kierunku zwiększenia zainteresowania mieszkańców posiadanym księgozbiorem;
 8. zakup książek, broszur, ulotek i innych materiałów edukacyjnych i informacyjnych związanych z problematyką uzależnień i rozprowadzanie ich wśród mieszkańców gminy.
- §5. Wspomagać się będzie działania instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
- §6. Pomoc społeczna będzie udzielana zgodnie z odrębnymi przepisami osobom uzależnionym i ich rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Ponadto podejmować się będzie działania mające na celu integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej.

ROZDZIAŁ 3

WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH

- §1. Środki Finansowe przeznaczone na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii będą przyznawane zgodnie z regulaminem przyznawania i rozliczania środków finansowych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz ze środków własnych gminy przeznaczonych na profilaktykę uzależnień.
- §2. Dyspozycje finansowe dotyczące wydatków w oparciu o wnioski do Komisji oraz zaopiniowane przez tę komisję realizuje Wójt.
- §3. Realizacja Programu Przeciwdziałania Narkomanii podlega kontroli Wójta Gminy.

ROZDZIAŁ 4

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- §1. "Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii" realizowany jest w ścisłej współpracy i współdziałaniu z organami administracji rządowej oraz organizacjami pozarządowymi zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii.
- §2. "Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii" jest częścią Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.